

Rol OR bij werkdruk en werkgegluk

Geraldo Kumeling
Trainer/adviseur
Medezeggenschap en Duurzame Inzetbaarheid

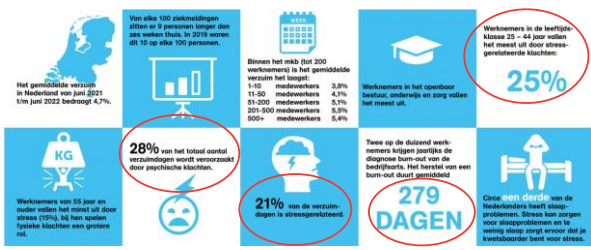

Speech bubbles:

- Werkdruk is een hype!
- Het hoort nu eenmaal bij je werk!
- Stressbestendigheid is een functie-eis
- Vooraf beter met je vrije tijd om gaan!
- Een beetje stress is juist gezond!
- Het is een teken van zwakte!
- We hebben een personeelstekort!

ORArbo

1

- Het gemiddelde verzuim in Nederland van juni 2021 t/m juni 2022 bedroeg 4,7%.
- Van elke 100 ziekmeldingen zitten er 8 personen langer dan een week thuis. In 2019 waren dit 10 op elke 100 personen.
- Binnen het nabij duizend werknemers in het gemiddelde verzuim het laagst:
  - 1-50 medewerkers: 3,8%
  - 51-100 medewerkers: 4,1%
  - 101-200 medewerkers: 5,1%
  - 201-500 medewerkers: 5,9%
  - 500+ medewerkers: 5,4%
- 28% van het totaal aantal verzuimdagen wordt veroorzaakt door psychische klachten.
- 21% van de verzuimdagen is stressgerelateerd.
- 279 DAGEN
- Werknemers in de leeftijdsklasse 25 - 44 jaar vallen het meest uit door stressgerelateerde klachten.
- Werknemers in het openbaar bestuur, onderwijs en zorg vallen het meest uit.
- Twee op de duizend werknemers krijgen jaarlijks de diagnose burn-out van de bedrijfsarts. Het herstel van een burn-out duurt gemiddeld 10 maanden.
- Om een derde van de Nederlanders heeft slaapproblemen. Stress kan zorgen voor slaapproblemen en te weinig slaap zorgt ervoor dat je kwetsbaarder bent voor stress.

bron: arbonet

ORArbo

3

ORArbo

2

DRUK DRUK DRUK

VAN DE KETEL GRAAG

Loetje

ORArbo

4

optimaal evenwicht

ACUTE STRESS

CHRONISCHE STRESS

gezonde spanning

overbelasting stress-signalen

verveling

keerpunt

break down

UITDAGING / INSPANNING

LAAG

HOOG

ORArbo

5

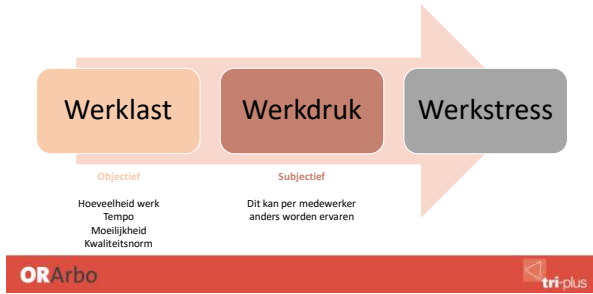
Werkgegluk

Werkdruk

Te laag	Goed	Hoog	Te hoog
6,4	7,5	7,4	6,0

ORArbo

6

7

8

Waardoor raken mensen overbelast?

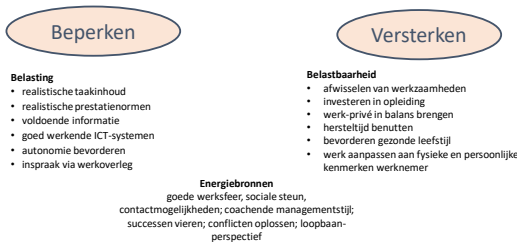

9

Balans herstellen = effectief beleid

10

11

Werkgeluk

12

Het goede gesprek

ORArbo

13

ORArbo

14

Arbowet

Bevorderen veilig en gezond werken

"De werkgever voert, binnen het algemeen arbeidsomstandighedenbeleid, een beleid gericht op voorkoming en indien dat niet mogelijk is beperking van de psychosociale arbeidsbelasting"
(art 3.2 Arbowet)

ORArbo

15

PsychoSociale Arbeidsbelasting

Doorzaken van werkstress bij werknemers:

bron: INO

ORArbo

16

Hoe pak je werkdruk aan?

ORArbo

17

Is er sprake van werkdruk?

Wat zijn de feiten?

- Ziekteverzuimcijfers
- Verloopcijfers
- Werkdrukonderzoek:
  - RI&E met verdiepend onderzoek PSA
  - Medewerkesterstevredenheidsonderzoek MTO
- Gesprek met arbodienst/bedrijfsarts
- Signalen uit werkovertleg

ORArbo

18

Weet je waar de werkdruk door komt?

ORArbo 19

Wordt het probleem onderkend door bestuurder?

ORArbo 20

Wat kun je aan werkdruk doen?

ORArbo 21

Wat kun je aan werkdruk doen?

Werkdruoorzaak:	Organisatie	Team	Individueel
Effect op korte termijn			
Effect op langere termijn			

ORArbo 22

Wat kan de organisatie doen?

1. Zorg dat de signalen vroegtijdig worden herkend
2. **Bespreek** werkdruk in teamoverleg en persoonlijke gesprekken.
3. Zorg voor **duidelijke taakomschrijvingen**.
4. Geef werknemers meer **regelruimte bij hun werk**.
5. Bevorder een juiste **managementstijl**
6. Zorg ervoor dat werknemers **voldoende opleiding** krijgen.
7. Zorg voor **goede apparatuur/middelen**.
8. Zorg voor **personele regelingen** voor werk/privé balans

ORArbo 23

Wat kan een team doen?

1. Werk aan de kwaliteit van het **werkoverleg/teamoverleg**
2. **Bespreek** de onderlinge verhoudingen in het team
3. Beperk de inzet van **tijdelijke medewerkers**
4. Zorg voor gedegen **inwerktrajecten**
5. Zorg dat collega's kunnen **inspringen bij piekdruk**.
6. Beperk (structureel) **overwerk** zoveel mogelijk.
7. Zorg dat medewerkers voldoende kunnen **pauzeren**.
8. Zorg dat er na een drukke periode een **rustige periode** is.

ORArbo 24

Wat kan de medewerker doen?

1. Neem voldoende **pauzes**.
2. Maak een goede **planning**/prioritering.
3. Werk aan eigen **weerbaarheid** (de durf om 'Nee' te zeggen)
4. Vraag **hulp** aan collega's of deskundige stresscoach.
5. Luister naar en **herken** signalen van je lichaam.
6. **Bespreek** werkdruk met jouw leidinggevende.
7. Organiseer activiteiten waarvan je **energie** krijgt
8. Investeer in goede werk-privé balans

ORArbo

25

Aan de slag

Regelmatig gesprekonderwerp

- Voortgang van het plan van aanpak / RI&E
- In het artikel 24 overleg
- Gesprek met de arbodienst/arts

ORArbo

26

Gereedschap van de OR

- **Stimulerings** art 28 WOR → Toezien op naleving VGW en bevorderen werkoverleg
- **Informatie** art 31 WOR → Informatie opvragen over Arbo-onderwerpen
- **Initiatief** art 23 WOR → Initiatief nemen op Arbo-onderwerpen
- **Instemmings** art 27, lid 1 d WOR → Arboregelingen
  - RI&E en Plan van aanpak
  - MTD (indien werkdruk, PSA wordt gemeten)
  - Frequentie RIGD
  - Benoeming en positionering preventiemedewerker
  - Overeenkomst met arbodienst
  - Vertrouwenspersoon regeling
- **Advies** art 25 WOR → Arbo oogpunt bij adviesaanvragen

ORArbo

27

OR neem het initiatief

- Wat is "feitelijk" de huidige situatie?
- Wat is het werkelijke probleem?
- Wat doet de organisatie al?
- Wat moet er gedaan worden?
- **Ga het doen!**

ORArbo

28